

Ortadoğu'daki İşbirliği Fırsatları

Suzan Cailliau
Bölge Koordinatörü
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
14.05.2010

- 1988 yılında kurulan Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu'nun önde gelen amacı, Türkiye'nin yabancı ülkeler ve uluslararası toplumlarla olan ekonomik, ticari, sınai ve mali ilişkilerini izlemek, bu ilişkilerin kurulmasına ve geliştirilmesine yardımcı olmaktır.
 - DEİK, bu amaca ulaşmak için iki taraflı İş Konseyleri aracılığı ile sınai işbirliği başta olmak üzere dış ticaret ağının genişletilmesi ve hizmet sektörlerinin yurtdışına açılması gibi iş dünyasına yeni pazar olanakları sağlayacak hedeflere yönelmektedir.
 - İş Konseyleri iki kısımdan oluşmaktadır. Bunlardan biri Türk tarafı, diğeri ise ilgili ülkedeki muhatap kuruluştur. Söz konusu muhatap kuruluşlar genelde ilgili ülkelerin özel sektörünü temsil eden kurumlardan seçilmektedir.
-

- 2010 yılı Nisan ayı itibariyle DEİK'in yaklaşık 700 üye firması, 1400'den fazla Konsey temsilcisi ve Türkiye'nin önde gelen birlik, dernek, vakıf gibi özel sektörü temsil eden 25 kurucu kuruluşu bulunmaktadır.
 - DEİK, Dünya Ticaret Örgütü (WTO), Dünya Bankası (WB), Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Çokuluslu Yatırımlar Garanti Kuruluşu (MIGA), Asya Kalkınma Bankası (ADB), İslam Kalkınma Bankası (IDB) ve Gelişen 8 (D-8) gibi uluslararası kuruluşlar ile işbirlikleri kurma ve yapılan işbirliği ve çalışmalar aracılığı ile Türk işadamlarının çıkarlarını koruma konusunda çaba harcamaktadır.
-

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

ÜYELİĞİ NE SAĞLAR?

- ☐ İş dünyasına dış dünya ile ilişkileri kurma konusunda rehberlik eder.
- ☐ Firma iş planları ve stratejileri için gerekli bilgileri sağlar.
- ☐ Dış ilişkilerde karşılaşılan ve yeni işbirliklerinin oluşumunu olumsuz etkileyen sorunları belli ölçülerde bertaraf eder.
- ☐ Firmaların yabancı muhatapları ile biraraya gelmesini sağlar.
- ☐ Firmaları karar verme mekanizmalarını etkileyecek önemli gelişmelerden birinci elden haberdar eder.
- ☐ Firmaların yurtdışı iş bağlantısı kurarken karşılaştıkları iç veya dış kaynaklı sorunları gerekli mekanizmalara aktarır, çözüm getirilmesini talep eder.
- ☐ Yurt dışında yatırım yapmak isteyen fakat bu konuda yardıma ihtiyacı olan KOBİ'lere yol gösterir.
- ☐ Üye firmaların yabancı ortak veya proje finansmanı aradıkları projelerin potansiyel girişimcilere veya uluslararası finans kuruluşlarına tanıtır.

ÜYELİĞİ NE SAĞLAR?

KOSGEB ile DEİK arasında 14 Ocak 2009 tarihinde imzalanan Protokol'de 4'üncü Madde altında belirtilen ve Protokol'e ek olarak 19 Şubat 2009 tarihinde imzalanan Mutabakat Zaptı'nda Madde V olarak yer alan KOSGEB üyelerine faaliyet yeri, çalışan sayısı, net satış hasılatı, mali bilanço toplamına bağlı olarak DEİK ve İş Konseyi üyelik aidatlarında indirim sağlama konusuna ilişkin olarak DEİK Yönetim Kurulu tarafından kararlaştırılan KOSGEB veri tabanında bulunan KOBİ'lere DEİK ve İş Konseyi aidatlarında;

- ☐ Kalkınmada Öncelikli Yörelere kapsamındaki iller için %50'ye;
- ☐ Normal Yörelere kapsamındaki iller için %35'e;
- ☐ Gelişmiş Yörelere kapsamındaki illerdeki KOBİ'ler için ise %20'ye

kadar indirim uygulanmaktadır.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

TÜRK-KÖRFEZ İŞ KONSEYLERİ

- ☐ Türk-BAE İş Konseyi (2000)
- ☐ Türk-Suud İş Konseyi (2003)
- ☐ Türk-Bahreyn İş Konseyi (2006)
- ☐ Türk-Katar İş Konseyi (2006)
- ☐ Türk-Kuveyt İş Konseyi (2006)
- ☐ Türk-Oman İş Konseyi (2006)
- ☐ Türk-Yemen İş Konseyi (2009)

TÜRK-ORTADOĞU İŞ KONSEYLERİ

- ☐ Türk-Filistin İş Konseyi (1994)
- ☐ Türk-Ürdün İş Konseyi (1994)
- ☐ Türk-Suriye İş Konseyi (2000)
- ☐ Türk-İrak İş Konseyi (2001)
- ☐ Türk-İran İş Konseyi (2001)
- ☐ Türk-Lübnan İş Konseyi (2002)

ORTA DOĞU

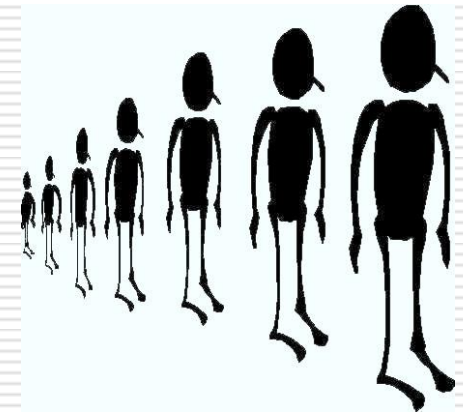

ORTADOĞU BÖLGE NÜFUSU: 191.440.178 (Temmuz 2009 tahmini)

Türkiye	76.805.524
İran	66.429.284
Irak	28.945.569
Suudi Arabistan	28.686.633
Yemen	22.858.238
Suriye	21.762.978
Ürdün	6.269.285
B.A.E.	4.798.491
Lübnan	4.017.095
Oman	3.418.085
Kuveyt	2.692.526
Katar	833.285
Bahreyn	728.709

Ortadoğu bölge
nüfusunun dünya nüfusu
içindeki payı: %2.81

Dünya nüfusu:
6.790.062.216

ORTADOĞU BÖLGE GSYİH:

2008'de 1 trilyon 629 milyar dolar

2009'da 1 trilyon 398 milyar dolar

**Ortadoğu
GSYİH'nın dünya
GSYİH'daki payı:
%2.41**

**Dünya GSYİH:
57.935 trilyon dolar**

Değer (Milyar Dolar)	2008	2009
Türkiye	730.318	615.329
Suudi Arabistan	475.728	369.671
İran	333.241	330.461
B.A.E.	261.353	229.971
Kuveyt	158.150	111.309
Katar	100.407	83.910
Irak	86.525	65.838
Oman	59.946	53.395
Suriye	54.476	52.524
Lübnan	29.485	33.585
Yemen	26.909	25.131
Ürdün	21.223	22.929
Bahreyn	21.236	20.214

ORTADOĞU BÖLGE GSMH:

2008'de 282 bin dolar 2009'da 221 bin dolar

Değer (Dolar)	2008	2009
Türkiye	10.484	8.723
Katar	91.477	68.871
B.A.E.	54.848	46.856
Kuveyt	45.937	31.482
Bahreyn	27.247	19.455
Oman	20.887	18.013
Suudi Arabistan	19.108	14.486
Lübnan	7.743	8.706
İran	4.573	4.459
Ürdün	3.625	3.828
Suriye	2.740	2.578
Irak	2.845	2.107
Yemen	1.171	1.060

2009 yılında Ortadoğu'da Petrol Üretimi: 24.5 milyon varil/gün

**Ortadoğu petrol
üretiminin dünya petrol
üretimindeki payı: %28**

**Dünya petrol üretimi:
87.510.000 varil/gün**

2009 (tahmini)	Üretim (varil/gün)
Suudi Arabistan*	10.780.000
İran	3.707.000
B.A.E.*	3.046.000
Irak	2.420.000
Kuveyt	2.274.000
Oman	806.000
Katar	797.000
Suriye	367.500
Yemen*	300.100
Bahreyn*	48.520

**2008 tahmini rakamlarıdır.*

Kaynak: CIA-The World Factbook

2008 yılında Ortadoğu'da Doğalgaz Üretimi: 381.470 milyar m³

2008 (tahmini)	(Değer*000)m ³
İran	116.300.000
Suudi Arabistan	80.440.000
Katar	76.980.000
B.A.E.	50.240.000
Oman	24.000.000
Kuveyt	12.700.000
Bahreyn	12.640.000
Suriye	6.040.000
Irak	1.880.000
Ürdün	250.000
Yemen*	454

**Ortadoğu doğalgaz
üretiminin dünya
doğalgaz üretimindeki
payı: %12.19**

**Dünya doğalgaz üretimi:
3.127 trilyon m³**

**2009 tahmini rakamlarıdır.*

Kaynak: CIA-The World Factbook

ORTADOĞU BÖLGESİNİN DIŞ TİCARETİ

Değer (*milyar \$)	2008*	2009*
İhracat	946.59	617.86
İthalat	541.29	459.40
Hacim	1.487.88	1.077.26
Denge	405.30	158.46

**Ortadoğu ihracatının
dünya ihracatındaki
payı: %5.1**

**Ortadoğu ithalatının
dünya ithalatındaki
payı: %3.8**

Dünya Dış Ticareti

Değer (trilyon \$)	İhracat	İthalat
2008*	12.09	12.03
2009*	15.94	15.99

*Tahmini rakamlardır.

Kaynak: CIA-The World Factbook

ORTADOĞU ÜLKELERİNİN DIŞ TİCARETİ (2009*)

Değer (milyar \$)	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
Türkiye	102.12	140.92	243.05	-38.80
Suudi Arabistan	180.50	86.61	267.11	93.89
B.A.E .	174.00	141.00	315.00	33.00
Kuveyt	49.77	20.80	70.57	28.97
İran	70.16	57.16	127.32	13.00
Katar	37.43	20.87	58.30	16.56
Oman	29.34	18.41	47.75	10.93
Bahreyn	12.50	10.37	22.87	2.13
Yemen	5.55	7.12	12.67	-1.57
Suriye	10.13	13.10	23.23	-2.97
Ürdün	6.98	12.31	19.30	-5.32
Lübnan	3.50	16.25	19.75	-12.75
Irak	38.00	55.40	98.40	-17.4

*Tahmini rakamlardır.

Kaynak: TÜİK & CIA-The World Factbook

TÜRKİYE’NİN ORTADOĞU BÖLGESİ İLE DIŞ TİCARETİ

Değer (*000 \$)	2005	2006	2007	2008	2009
İhracat	7.908.012	8.662.190	11.708.130	20.809.157	15.483.474
İthalat	6.586.310	9.100.078	10.939.502	14.724.305	7.485.987
Hacim	14.494.322	17.762.268	22.647.632	35.533.462	22.969.461
Denge	1.321.702	-437.888	768.628	6.084.852	7.997.487

TÜRKİYE’NİN ORTADOĞU BÖLGESİ İLE DIŞ TİCARETİ

Değer (*000 \$)	2009 (Ocak-Şubat)	2010 (Ocak-Şubat)
İhracat	2.410.694	2.354.655
İthalat	865.041	1.508.402
Hacim	3.275.735	3.863.057
Denge	1.545.653	846.253

TÜRKİYE’NİN ORTADOĞU ÜLKELERİ İLE 2009 YILI DIŞ TİCARETİ

Değer (*000 \$)	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
Türkiye*	102.128.702	140.925.987	243.054.690	-38.797.285
Irak	5.123.450	952.392	6.075.842	4.171.058
B.A.E.	2.898.579	667.857	3.566.436	2.230.722
Suriye	1.424.611	327.681	1.752.292	1.096.930
Lübnan	686.454	108.800	795.254	577.654
Ürdün	455.298	20.354	475.652	434.944
Yemen	379.496	310	379.806	379.186
Katar	289.362	85.652	375.014	203.710
Bahreyn	113.712	24.289	138.001	89.423
Oman	105.540	16.584	122.124	88.956
Suudi Arabistan	1.770.957	1.691.953	3.462.910	79.004
Kuveyt	211.291	184.219	395.510	27.072
İran	2.024.725	3.045.896	5.070.621	-1.021.171

* Tahmini rakamlardır.
Kaynak: TÜİK

SURİYE

17 Arap ülkesi ile Serbest Ticaret Anlaşması

Ermenistan ve Güney Kıbrıs Cumhuriyeti ile Tercihli Ticaret Anlaşmaları

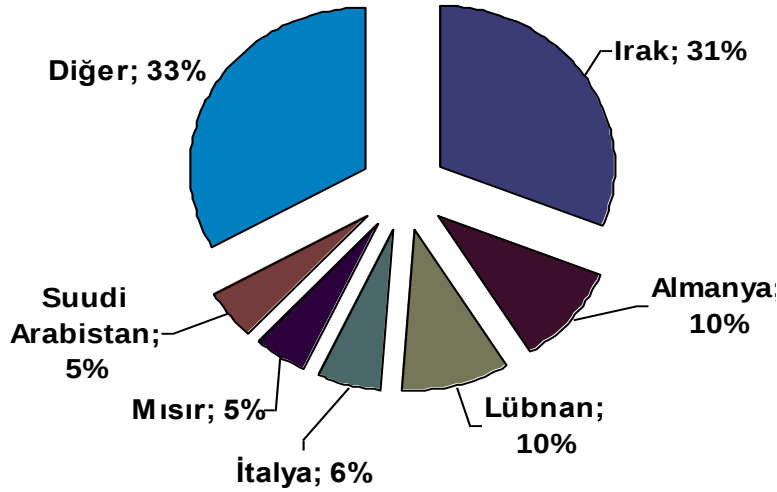
Arap Ülkeleri Serbest Ticaret Bölgesi (GAFTA)

Dünya Ticaret Örgütü üyelik başvurusu var ancak Suriye Katılım Çalışma Grubu toplanmıyor

SURİYE

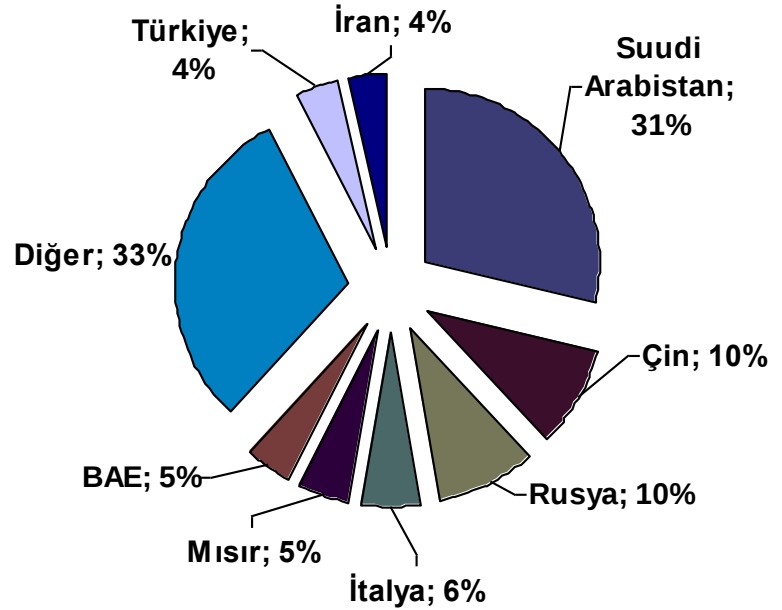

Suriye'nin İhracat Partnerleri (2008)

Ham petrol, mineraller, petrol ürünleri, meyve ve sebzeler, pamuk elyaf, tekstil, giyim, et ve canlı hayvan, buğday

Suriye'nin İhracat Partnerleri (2008)

Makine ve ulaşım araçları, elektrik makineleri, gıda ve canlı hayvan, metal ve metal ürünleri, kimyasallar ve kimyasal ürünler, plastik, iplik, kâğıt

TÜRKİYE'NİN / İZMİR'İN SURİYE'YE 2009 YILI İHRACATI

Ürün	Türkiye'nin / İzmir'e Dünya'ya İhracatı	Suriye'nin Toplam İthalatı *	Suriye'nin Türkiye'den / İzmir'den İthalatı	Türkiye'nin Suriye'nin İthalatındaki Payı (%) *
Tarım – Gıda	9.930.289 / 1.823.326	2.783.915	204.021 / 79.451	1,8
Kimyevi	9.664.715 / 900.092	3.784.194	259.031 / 15.411	4
Hazır Giyim Konfeksiyon	13.297.909 / 899.654	142.493	16.911 / 338	0,61
Makina	5.607.072 / 404.323	1.709.860	108.934 / 3.271	6,3
Tekstil	5.514.480 / 119.977	797.778	98.056 / 32	6,5
Toplam	101.629.000 / 6.421.555	14.655.130	1.385.619 / 132.984	3,8

Kaynak: TIM, ITC Trade Map, Comtrade

*Suriye'nin toplam ithalat verileri 2007 yılına ait olup, Türkiye'nin Suriye'nin ithalatındaki payı da 2007 verileri üzerinden hesaplanmıştır.

SURİYE'ye başlıca ihraç ürünlerimiz

Çimento, taşıtlar, parça ve aksesuarları, iplik, mermer, demir çelik mamulleri, elektrik ve telefon malzemeleri, gıda maddeleri, makine ve ekipman, kağıt ve kağıt ürünleri, kimyasal ürünler, inşaat malzemeleri, elektrik, mobilya

SURİYE ile ticaretimizde güçlü yönler

- ☐ Ülkemiz ile Suriye arasında mevcut siyasi ilişkilerin sağladığı avantajlar
- ☐ Suriye'ye diğer ülkelerin uyguladığı kısıtlamalar
- ☐ Coğrafi yakınlık
- ☐ Serbest Ticaret Anlaşması
- ☐ Vize muafiyeti
- ☐ Ülkemizin bölgesel üretim merkezi olması
- ☐ Ülkeler arası benzerlikler
- ☐ İş yapma yöntemlerinin Türk firmaları için kabul edilebilir olması

SURİYE ile ticaretimizde zayıf yönler

- ❑ Nakit karşılığı ve kayıtsız ticaret alışkanlığı
- ❑ Türkiye'nin güçlü olduğu sektörler ile Suriye'nin gelişmiş veya geliştirmek istediği sektörlerin örtüşmesi ve bu ürünlerin genellikle yüksek gümrük vergileri ile korunması
- ❑ Arap ülkeleri arasındaki STA nedeniyle Arap menşeli ürünlerin rekabet avantajı
- ❑ Türkiye'nin belli başlı sektörler dışında yeterince tanınması
- ❑ Türkiye'nin önde gelen faaliyetlerinin Suriye'deki faaliyetlerin sınırlı olması
- ❑ Türk bankasının bulunmaması
- ❑ Adalet sisteminin yavaş ve kişiye özel işleyebilmesi
- ❑ Türk ihracatçılarının pazarı yeterince tanımaması
- ❑ Düzenlemeler ile uygulamalar arasındaki farklılıklar ve belirsizlikler
- ❑ İhale sistemi
- ❑ Gümrük indirimlerinin fiili olarak gerçekleşmemesi, düzenleme ve uygulamalarda ani ve sık değişiklikler

SURİYE ile ticaretimizde fırsatlar

- ❑ Suriye'nin serbestleşme süreci
- ❑ Ekonomideki hızlı gelişme trendi
- ❑ Türkiye'nin bölgeye açılan bir kapı olması
- ❑ Kalite, teknoloji, pazarlama ve organizasyon ihtiyacı
- ❑ Tekstil, turizm, müteahhitlik, lojistik, tarım konularında işbirliği imkanları
- ❑ Muhtemel Özelleştirmeler

SURİYE ile ticaretimizde tehditler

- ❑ Politik – ekonomik riskler
- ❑ Son dönemde artan ilginin istismara açık olması ve olası olumsuz tecrübeler
- ❑ Suriye'nin diğer ülkelerle ilişkilerini düzeltmesi
- ❑ Suriye'nin girdi avantajına sahip sektörlerde (tekstil, çimento, tarım-gıda) Türkiye için potansiyel rakip olması
- ❑ Ülkedeki ticari ve iş hayatına ilişkin düzenlemelerin değişkenliğinin yarattığı belirsizlikler
- ❑ Karşılıklı korumacı girişimlerin yaratabileceği riskler
- ❑ Global krizin, Suriye'ye gerek işçi dövizleri gerekse sermaye sağlayan Suudi Arabistan, BAE ve Kuveyt gibi ülkelerde neden olduğu olumsuz etkilerin Suriye'yi etkileme riski
- ❑ Ülkedeki fiyat şişkinliği

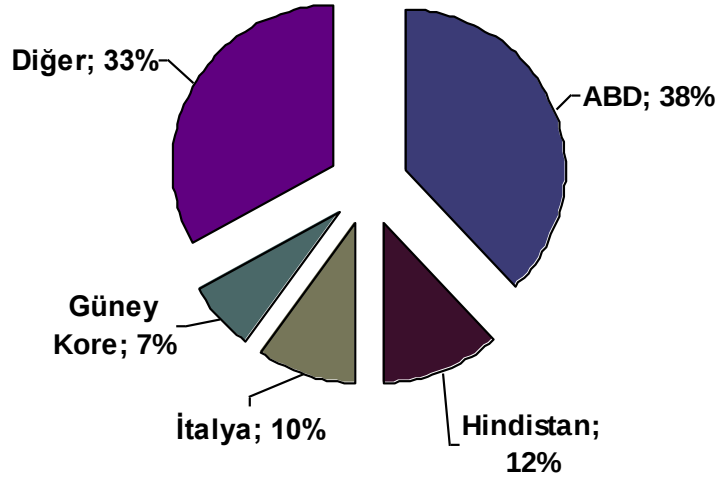
الله أكبر

IRAK

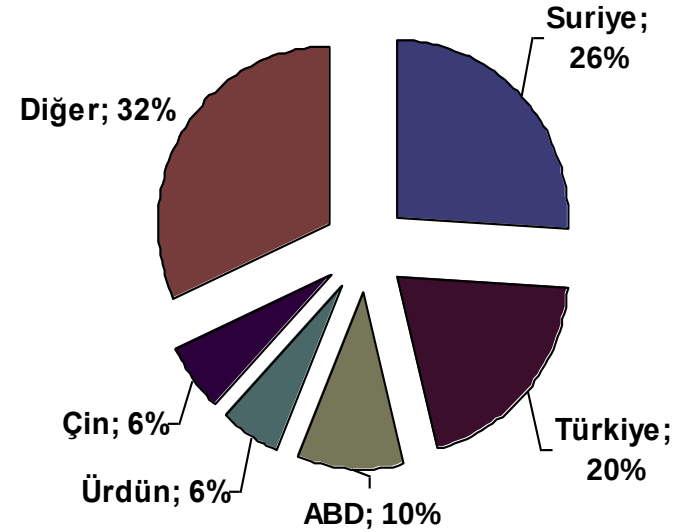
IRAK

Irak'ın İhracat Partnerleri (2008)

Petrol, gıda ve canlı hayvan

Irak'ın İthalat Partnerleri (2008)

İşlenmiş petrol ürünleri, elektrik elektronik ürünler, gıda ve tarım ürünleri, makineler ve otomotiv

TÜRKİYE’NİN / İZMİR’İN İRAK’A 2009 YILI İHRACATI

Ürün (Değer*000)	Türkiye’nin / İzmir’in Dünya’ya İhracatı	Irak’ın Toplam İthalatı *	Irak’ın Türkiye’den/ İzmir’den İthalatı	Türkiye’nin / İzmir’in Irak’ın İthalatındaki Payı (%) *
Tarım – Gıda	9.930.289 / 1.823.326	4.330.876	1.111.491 / 12.030	23 / 0,36
Kimyevi	9.664.715 / 900.092	1.385.888	523.614 / 9.809	31 / 0,51
Hazır Giyim Konfeksiyon	13.297.909 / 899.654	560.928	209.415 / 5	24 / 0,08
Makina	5.607.072 / 404.323	1.685.465	256.116 / 7.166	14 / 0,19
Tekstil	5.514.480 / 119.977	502.704	42.081 / 98	19 / 0,0003
Toplam	101.629.000 / 6.421.555	18.049.188	5.125.935 / 81.472	21 / 0,33

Kaynak: TIM, ITC Trade Map, Comtrade

* Irak’ın toplam ithalat verileri 2008 yılına ait olup, Türkiye’nin Irak’ın ithalatındaki payı da 2008 verileri üzerinden hesaplanmıştır.

IRAK'a başlıca ihraç ürünlerimiz

Demir ve Çelik, Elektrikli Makina ve Cihazlar, Aksam ve Parçaları, Demir veya Çelikten Eşya, Tuz, Kükürt, Toprak ve Taşlar, Alçılar ve Çimento, Hayvansal ve Bitkisel Yağlar, Makina ve Cihazlar, Değirmencilik Ürünleri, Malt, Nişasta, Yenilen Meyveler, Kabuklu Yemişler, Turunçgil, Plastik ve Plastikten Mamul Eşya, Motorlu Kara Taşıtları, Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar, Mobilyalar, Aydınlatma, Prefabrik Yapılar, Süt Kuş ve Kümes Hayvanları Yumurtaları, Bal

IRAK ile ticaretimizde güçlü yönler

- ☐ Coğrafi yakınlık
- ☐ Olumlu Türk malı imajı
- ☐ Türk müteahhitlik firmalarının göstermiş olduğu başarı
- ☐ Üst düzey ziyaretler
- ☐ Karşılıklı imzalanan anlaşmalar
- ☐ Erbil'de Başkonsolosluk açılmış olması

IRAK ile ticaretimizde zayıf yönler

- ☐ Para transferinde yaşanan sıkıntılar
- ☐ İhracatçıların ve müteahhitlerinin alacak sorunları
- ☐ İhale ve alımlarda yolsuzluk
- ☐ Iraklı firmalara ilişkin sağlıklı veri kaynakları bulunmaması
- ☐ Nakliye maliyeti ve süresinin fazla olması
- ☐ Türk tırlarının Bağdat'ın güvensizliği nedeniyle doğrudan Basra'ya gelememesi
- ☐ Uzakdoğu ürünlerinin fiyat rekabeti avantajı

IRAK ile ticaretimizde fırsatlar

- ☐ Düşük gümrük ürünleri
- ☐ Her türlü ihtiyaç maddesinin ithalatla karşılanması
- ☐ Her tür yatırıma ihtiyaç duyulması
- ☐ Alt yapı, hastane, okul ve konut ihtiyacı
- ☐ Gelişen siyasi ilişkiler
- ☐ Petrol fiyatlarının yüksek seyretmesi
- ☐ Kuzey Irak'ta kurulması olası sanayi bölgesi

IRAK ile ticaretimizde tehditler

- ☐ Can güvenliğinin olmayışı
- ☐ İstikrarsızlık ve belirsizlik
- ☐ Bankacılık ve finans sektörünün zayıf olması
- ☐ Firmalar hakkında veri tabanının olmaması
- ☐ Yatırım ve iş kurma koşullarının bölgelere göre farklılık göstermesi
- ☐ Batılı firmaların Erbil'e artan ilgisi
- ☐ Kuzey Irak'ta terör örgütü üyelerinin varlığı
- ☐ ABD'nin 2011 sonunda Irak'tan çekilmesi
- ☐ Süleymaniye vilayetine artan İran etkisi

KÖRFEZ'DE ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

İnşaat
Yapı Malzemeleri
Mobilya
Gıda ve Tarım Ürünleri
Savunma Sanayi
Turizm

ORTADOĞU'DA ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

□ Irak

İnşaat, yapı malzemeleri, hazır giyim, bilişim, otomotiv, telekom malzemeleri, gıda ürünleri, makine ve aksesuarları, sağlık, mobilya, turizm

□ İran

Makine ve aksesuarları, yapı malzemeleri, hazır giyim, işlenmiş gıda ürünleri, turizm

ORTADOĞU'DA ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

❑ Lübnan

Turizm, inşaat, yapı malzemeleri

❑ Suriye

İnşaat, yapı malzemeleri, makine ve aksamaları, otomotiv, turizm, mobilya ve hazır giyim

❑ Ürdün

Turizm, inşaat, gıda ürünleri, hazır giyim, makine ve aksamaları

TÜRKİYE’NİN BÖLGEDEKİ YATIRIMLARI

Suudi Arabistan

Ürdün

İran

Irak & Ürdün

Suriye

TÜRKİYE’NİN BÖLGEDEKİ YATIRIMLARI

Dubai, B.A.E.

AKBANK

 Ata Invest Dubai

Bağdat, Irak

T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.

Manama, Bahreyn

 YapıKredi

TÜRKİYE \$ BANKASI

VakıfBank
Burası Sizin Yeriniz

 FINANSBANK

TÜRKİYE’NİN GELECEK DÖNEMDE BÖLGEDE BEKLENEN YATIRIMLARI

Suudi Arabistan & Suriye

T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.

Suriye

TÜRKİYE \$ BANKASI

ORTADOĞU'NUN TÜRKİYE'DEKİ YATIRIMLARI

Suudi Arabistan

Katar

B.A.E.

ORTADOĞU'NUN TÜRKİYE'DEKİ YATIRIMLARI

Kuveyt

Bahreyn

TÜRK MÜTEAHHİTLİK FİRMALARIMIZIN BUGÜNE KADAR ORTADOĞU'DA ÜSTLENDİKLERİ PROJELER

Bölge / Ülke	Proje Sayısı	Toplam Proje Bedeli (\$)	Pay (%)
Genel Toplam	5.081	154.483.030.673	100%
Ortadoğu Ülkeleri	898	35.350.724.615	22,8%
S.Arabistan	134	8.021.984.704	5,2%
Irak	503	7.711.552.642	5,0%
BAE	78	6.466.365.842	4,2%
Katar	50	6.154.001.463	4,0%
Ürdün	30	2.298.297.368	1,5%
Umman	24	2.279.127.579	1,5%
İran	23	731.915.730	0,5%
Yemen	11	638.997.166	0,4%
Kuveyt	20	594.525.185	0,4%
Lübnan	7	182.093.815	0,1%
Bahreyn	2	141.002.200	0,1%
Suriye	16	130.860.921	0,1%

TÜRK MÜTEAHHİTLİK FİRMALARIMIZIN 2009 YILINDA ORTADOĞU'DA ÜSTLENDİKLERİ PROJELER

Bölge / Ülke	Proje Sayısı	Toplam Proje Bedeli (\$)
Genel Toplam	313	18.074.312.339
Ortadoğu Ülkeleri	70	5.339.526.096
Katar	7	1.324.429.080
Irak	44	1.270.534.179
Ürdün	1	1.000.000.000
S.Arabistan	6	917.715.359
BAE	4	448.609.456
Umman	2	332.151.000
Lübnan	2	45.346.086
Suriye	4	740.936

SERBEST TİCARET ANLAŞMASI

- ❑ **Suriye, Filistin, İsrail, Mısır ve Ürdün**
Lübnan ile devam eden STA müzakereleri tamamlandığında Doğu Akdeniz'de serbest ticaret alanı yaratılacak
- ❑ **Körfez Ülkeleri İş Birliği Konseyi ile müzakereler**
devam etmektedir.

Teşekkürler

Suzan Cailliau

Tel: 0212 339 5014

Faks: 0212 270 3592

E-posta: scailliau@deik.org.tr

Web: www.deik.org.tr
